

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Kuchynky a soudců JUDr. Václava Roučky a Mgr. Jaroslava Škopka v právní věci **žalobce: P.D.**, zastoupeného Mgr. Martinem Zikmundem, advokátem se sídlem Šafaříkovy sady 5, Plzeň, proti **žalovanému: Městský úřad Nýřany**, se sídlem Benešova tř. 295, Nýřany, zastoupenému JUDr. Tatianou Jiráskovou, advokátkou AK Svejkovský, Kabelková, Šlauf a spol. se sídlem Kamenická 1, Plzeň, **za účasti** osoby zúčastněné na řízení: **Město Touškov**, se sídlem Dolní nám. 1, Město Touškov, zastoupené JUDr. Zdeňkem Veberem, advokátem se sídlem Purkyňova 10, Plzeň, v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu – kolaudačním souhlasem vydaným žalovaným dne 19. 10. 2016 pod sp. zn. MUNY/2629/2016/OŽP/Hra, čj. OŽP-Hra/29624/2016,

t a k t o :

I. Žaloba v části, aby bylo určeno, že zásah v podobě vydání kolaudačního souhlasu ze dne 19. 10. 2016, sp. zn. MUNY/2629/2016/OŽP/Hra, čj. OŽP-Hra/29624/2016, byl nezákonný, s e z a m í t á .

II. Žaloba v části, aby žalovanému bylo přikázáno postupovat ve vztahu ke kolaudačnímu souhlasu ze dne 19. 10. 2016, sp. zn. MUNY/2629/2016/OŽP/Hra, čj. OŽP-Hra/29624/2016, ve smyslu ustanovení § 156 odst. 2 a § 95 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, tj. žalovaný neprodleně žalobou napadený kolaudační souhlas zruší z důvodu uvedeného v bodě I. tohoto rozsudku, případně bezodkladně spis předloží nadřízenému správnímu orgánu s podnětem k provedení přezkumného řízení s tím, že podle § 54 odst. 6 s. ř. s. je výrok rozsudku deklarujícího nezákonnost napadeného kolaudačního souhlasu závazný i pro nadřízený správní orgán, který je povinen

přezkumné řízení zahájit a v něm posoudit, zda jsou naplněny podmínky pro změnu či zrušení napadeného kolaudačního souhlasu, s e z a m í t á .

III. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

IV. Osobě zúčastněné na řízení s e n e p ř i z n á v á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

I. Vymezení věci

Kolaudačním souhlasem ze dne 19. 10. 2016, sp. zn. MUNY/2629/2016/OŽP/Hra, čj. OŽP-Hra/29624/2016, Městský úřad Nýřany jako věcně a místně příslušný vodoprávní úřad a jako speciální stavební úřad povolil účastníku řízení městu Město Touškov užívání stavby vodního díla ve věci akce „Touškov, Újezdská ulice – dešťová kanalizace“ na celkem devíti pozemcích, mezi nimiž je i pozemek žalobce, v k.ú. Město Touškov.

Vodní díla jsou upravena zákonem č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vodní zákon“).

Stavební řád je upraven zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“).

II. Dosavadní postup

Žalobce je vlastníkem pozemku parc. č. 990 o výměře 2710 m² v k.ú. Město Touškov (způsob využití: jiná plocha, druh pozemku: ostatní plocha).

Žalobce podepsal souhlas se stavbou tohoto znění: *Dne 7. 4. 2011 jsem byl jako vlastník výše uvedeného pozemku seznámen s projektovou dokumentací „Touškov, Újezdská ulice – dešťová kanalizace“, která řeší stavbu dešťové kanalizace v Újezdské ulici. Souhlasím s tím, aby část stavby byla dle projektové dokumentace umístěna na pozemku p.č. 990 v k.ú. Město Touškov, jehož jsem vlastníkem.*

Dne 18. 5. 2011 pod sp. zn. STAV/336/2011/Šk, čj. STAV/1837/2011/Šk, Městský úřad Město Touškov jako stavební úřad žadateli městu Město Touškov *I.* vydal podle § 79 a 92 stavebního zákona a § 9 vyhlášky č. 503/2006 Sb. rozhodnutí o umístění stavby „Újezdská ulice – dešťová kanalizace“ na celkem devíti pozemcích, mezi nimiž je i uvedený pozemek žalobce, v k.ú. Město Touškov, *II.* stanovil podmínky pro umístění stavby a *III.* vydal rozhodnutí o námitkách účastníků řízení. V rozhodnutí o námitkách účastníků řízení je uvedeno, že námitky nebyly vzneseny.

Žalobce (jako půjčitel) a Město Touškov (jako vypůjčitel) uzavřeli dne 23. 2. 2012 smlouvu o výpůjčce podle § 659 a násl. občanského zákoníku ohledně pozemku parc. č. 990 v k.ú. Město Touškov. Půjčitel přenechal vypůjčiteli do bezplatného užívání část uvedeného

pozemku o výměře cca 30 m² za účelem provedení stavby „Touškov, Újezdská ulice – dešťová kanalizace“. V rámci realizace této stavby budou na přání půjčitele provedeny terénní úpravy na předmětném pozemku. Výpůjční vztah bude ukončen po dokončení předmětné stavby a odkoupením části předmětného pozemku o výměře cca 30 m². Výpůjčka byla sjednána na dobu určitou do 31. 12. 2014. Půjčitel výslovně souhlasil, že část pozemku o výměře cca 30 m² je určena pro výše uvedenou stavbu. Smluvní strany se dohodly, že po realizaci této stavby bude provedeno geodetické zaměření a majetkoprávní vypořádání mezi vlastníkem stavby a vlastníkem pozemku.

Dne 19. 4. 2012 pod sp. zn. MUNY/1681/2011/OŽP-Hra, čj. OŽP-Hra/9061/2012, Městský úřad Nýřany jako věcně a místně příslušný vodoprávní úřad a jako speciální stavební úřad účastníkovi řízení městu Město Touškov *I.* vydal podle vodního zákona povolení k nakládání s povrchovými vodami, *II.* stanovil podmínky k nakládání s povrchovými vodami, *III.* vydal podle § 15 odst. 1 vodního zákona a podle § 115 stavebního zákona stavební povolení k provedení vodního díla „Touškov, Újezdská ulice – dešťová kanalizace“ na celkem devíti pozemcích, mezi nimiž je i uvedený pozemek žalobce, v k.ú. Město Touškov, *IV.* stanovil podmínky pro provedení vodního díla, *V.* stanovil termín pro dokončení stavby do 12/2013 a *VI.* rozhodl o námitkách účastníků řízení. V podmínkách pro provedení vodního díla je pod č. 8 tato podmínka: *Po dokončení stavby je investor povinen předložit zdejšímu vodoprávnímu úřadu návrh na vydání povolení k užívání stavby, tj. kolaudačního souhlasu. Stavbu lze užívat jen na základě kolaudačního souhlasu. K žádosti o kolaudaci budou předloženy všechny potřebné doklady – např. skutečné provedení dešťové kanalizace, smlouva o smlouvě budoucí kupní s panem Drábkem na pozemek p.č. 990 KN, popř. další.* V rozhodnutí o námitkách účastníků řízení se uvádí, že účastníci neuplatnili námitky.

Dne 19. 10. 2016 pod sp. zn. MUNY/2629/2016/OŽP/Hra, čj. OŽP-Hra/29624/2016, Městský úřad Nýřany jako věcně a místně příslušný vodoprávní úřad a jako speciální stavební úřad účastníkovi řízení městu Město Touškov povolil užívání stavby vodního díla ve věci akce „Touškov, Újezdská ulice – dešťová kanalizace“ na celkem devíti pozemcích, mezi nimiž je i uvedený pozemek žalobce, v k.ú. Město Touškov. V odůvodnění tohoto kolaudačního souhlasu se praví, že při závěrečné kontrolní prohlídce dne 4. 3. 2014 nebyly zjištěny závady bránící bezpečnému užívání stavby ani rozpor se závaznými stanovisky dotčených orgánů k užívání stavby a skutečné provedení stavby a její užívání nebude ohrožovat život a veřejné zdraví, život a zdraví zvířat, bezpečnost anebo životní prostředí a že k žádosti o kolaudaci byly předloženy, popř. následně během zkušebního provozu doplněny všechny potřebné doklady.

Účastníci soudního řízení a osoba zúčastněná na řízení se shodují v tom, že k uzavření smlouvy o smlouvě budoucí kupní mezi Městem Touškov a žalobcem týkající se pozemku parc. č. 990 v k.ú. Město Touškov nedošlo, tj. nebyla předložena k žádosti o kolaudaci a nebyla uzavřena ani ke dni rozhodování soudu.

III. Žaloba a replika

V žalobě má žalobce za to, že výše uvedený kolaudační souhlas, s nímž se prostřednictvím svého zástupce seznámil dne 21. 11. 2016, byl žalovaným vydán v rozporu s § 119 odst. 2 a § 122 odst. 3 a 4 stavebního zákona a § 2 odst. 2 a 4 a § 97 odst. 3 správního

řádu a že jeho vydáním došlo k přímému zkrácení vlastnických práv žalovaného [zřejmě: žalobce] k jeho pozemku, jenž byl dotčen stavbou dešťové kanalizace výše uvedené.

Stavebník – investor s žalobcem smlouvu o smlouvě budoucí kupní (jinými slovy: platný smluvní vztah) neuzavřel a tudíž v rozporu s podmínkou stavebního povolení jako požadovaný dokument nebyla ke kolaudačnímu souhlasu žalovanému správnímu orgánu předložena. Žalovaný při vydání kolaudačního souhlasu v rozporu s vydaným stavebním povolením nepožadoval po stavebníkovi (osobě zúčastněné na řízení) doložení potřebné smlouvy s žalobcem – vlastníkem stavbou dotčeného pozemku – viz ustanovení § 110 odst. 2 písm. a) stavebního zákona.

I když žalovaný správní orgán v odůvodnění kolaudačního souhlasu uvádí, že v postavení vodoprávního úřadu postupoval v řízení v souladu s názorem odvolacího orgánu Krajského úřadu Plzeňského kraje, odboru životního prostředí, uvedeného v rozhodnutí ze dne 26. 8. 2016, čj. ŽP 13560/16, kterým bylo zrušeno předchozí povolení zkušebního provozu stavby dešťové kanalizace „Touškov, Újezdská ulice - dešťová kanalizace“ žalovaným správním orgánem a věc byla vrácena žalovanému k novému projednání, opak je pravdou. Vydáním kolaudačního souhlasu žalovaný správní orgán neakceptoval názor odvolacího orgánu uvedený na str. 4 v odst. 2 a 3 uvedeného rozhodnutí: „Městský úřad žádným přezkoumatelným způsobem neodůvodnil, proč nelze povolit trvalé užívání stavby bez smlouvy s odvolatelem, ale zkušební provoz ano, když jediný rozdíl v posuzování požadavků stanovených v dílu II stavebního zákona je, že zkušební provoz je možné povolit na odůvodněnou žádost za účelem ověření funkčnosti a vlastnosti provedené stavby. V napadeném rozhodnutí není uvedeno, jaký vliv může mít neexistence smlouvy mezi odvolatelem a stavebníkem na ověření funkčnosti a vlastnosti provedené stavby.“.

Dle názoru žalobce došlo ze strany žalovaného správního orgánu k porušení mj. ustanovení § 97 odst. 3 správního řádu.

Vzhledem k tomu, že žalobce nebyl ve výše uvedeném řízení jeho účastníkem a nemohl tudíž podat k vydanému kolaudačnímu souhlasu námitky, podal ke krajskému úřadu a k žalovanému podnět k přezkumu předmětného kolaudačního souhlasu, aby mj. předešel případnému soudnímu řízení. Krajský úřad se nepovažoval za věcně příslušný orgán, žalovaný pak ve svém sdělení doručeném žalobci dne 17. 1. 2017 uvedl, že neshledal důvody k zahájení přezkumného řízení. Neexistenci platného smluvního vztahu na užívaný pozemek stavebníkem - investorem mezi stavebníkem a žalobcem ke dni udělení kolaudačního souhlasu žalovaný pak neřešil.

V replíce žalobce uvedl, že vydáním kolaudačního souhlasu žalovaným k provedené stavbě „Touškov, Újezdská ulice - dešťová kanalizace“ došlo k porušení jeho vlastnického práva k předmětnému pozemku. Zejména jsou významně omezena práva žalobce nakládat s pozemkem dotčeným stavbou dešťové kanalizace, stejně tak jej bez omezení užívat.

Žalobce nesouhlasí ani s argumentem žalovaného, že povinnost předložit k žádosti o kolaudaci smlouvu o smlouvě budoucí kupní byla stanovena nad rámec oprávnění žalovaného a dle názoru Krajského úřadu Plzeňského kraje vyjádřeného v rozhodnutí ze dne 26. 8. 2016,

čj. ZN/3118/ŽP/16, je uvedená podmínka nezákonná a nelze proto k ní přihlížet, protože je toho názoru, že tato podmínka je uvedena v pravomocném stavebním povolení a nebyla žádným kvalifikovaným způsobem v rámci správního řízení zrušena nebo změněna. Názor krajského úřadu, na který se žalovaný odvolává, je uveden pouze v odůvodnění rozhodnutí, které však meritorně nezákonnost podmínky ve stavebním povolení neřešilo. Žalobce byl i účastníkem vodoprávního řízení o povolení stavby, kdy souhlas s provedením stavby na svém pozemku dal pouze za podmínky uvedené ve stavebním povolení, tj. že stavebník ke kolaudačnímu souhlasu předloží smlouvu o smlouvě budoucí kupní uzavřenou se žalobcem na předmětný pozemek. Dle názoru žalobce by postupem navrhopvaným žalovaným, totiž nepřihlížet k podmínce stavebního povolení, byly porušeny i některé základní zásady správního řízení, zejména zásady zákonnosti a legitimního očekávání (§ 2 odst. 1, 2 a 4 správního řádu).

Oproti tvrzení žalovaného, že „vypořádání vzájemných vztahů mezi žalobcem a stavebníkem - osobou zúčastněnou na řízení je věcí občanskoprávní roviny, nikoliv věcí stavebního úřadu“, je žalobce toho názoru, že stavební úřad by měl postupovat v souladu se základními zásadami správního řízení, tj. postupuje v souladu se zákony, šetří oprávněné zájmy osob, jichž se činnost správního orgánu v jednotlivém případě dotýká, a může zasahovat do těchto práv jen za podmínek stanovených zákonem a v nezbytném rozsahu ad.

IV. Vyjádření žalovaného správního orgánu

Žalobce blíže nerozvádí, do kterého z dílčích vlastnických oprávnění mělo být kolaudačním souhlasem zasaženo. Ochrany podle § 82 a násl. s. ř. s. je možné se domáhat pouze při splnění stanovených kumulativních podmínek. Není-li byt' jen jediná ze zákonných podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout. Žalovaný je přesvědčen, že vydaným kolaudačním souhlasem nebylo vlastnické ani jiné právo žalobce k pozemku parc. č. 990 v k.ú. Město Touškov nijak zasaženo.

K řízením předcházejícím vydání kolaudačního souhlasu žalovaný uvádí, že již v rámci vodoprávního a stavebního řízení (sp. zn. MUNY/1681/2011/OŽP-Hra) byla k prokázání práva stavebníka Města Touškov provést stavbu na pozemku parc. č. 990 v k.ú. Město Touškov ve vlastnictví žalobce předložena smlouva o výpůjčce ze dne 23. 2. 2012, ze které vyplýval souhlas žalobce s provedením stavby „Touškov, Újezdská ulice - dešťová kanalizace“ na části pozemku v jeho vlastnictví. Ve smlouvě bylo dále ujednáno, že geodetické zaměření a majetkoprávní vypořádání mezi vlastníkem stavby a vlastníkem pozemku bude provedeno po realizaci stavby.

Je pravdou, že žalovaný nad rámec svých oprávnění ve vydaném stavebním povolení ze dne 19. 4. 2012, čj. OŽP-Hra/9061/2012, stanovil podmínku, že ke kolaudaci bude předložena smlouva o smlouvě budoucí kupní mezi žalobcem a stavebníkem. Uvedená podmínka je však podle rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje ze dne 26. 8. 2016, čj. ZN/3118/ŽP/16, nezákonná a nelze k ní proto přihlížet. Žalovaný tak byl při kolaudaci oprávněn v souladu s § 119 odst. 2 stavebního zákona posuzovat pouze to, zda stavba byla provedena v souladu s rozhodnutím o umístění nebo jiným úkonem nahrazujícím územní rozhodnutí a povolením stavby a dokumentací, nebo ověřenou projektovou dokumentací, v souladu se stanovisky nebo závaznými stanovisky, popřípadě rozhodnutím dotčených

orgánů, byla-li vydána podle zvláštních právních předpisů, a zda jsou dodrženy obecné požadavky na výstavbu. K tomu měl dále zkoumat, zda skutečné provedení stavby nebo její užívání nebude ohrožovat život a veřejné zdraví, život nebo zdraví zvířat, bezpečnost anebo životní prostředí.

Při závěrečné kontrolní prohlídce stavby, provedené dne 4. 3. 2014, nebyly zjištěny závady bránící bezpečnému užívání stavby ani rozpor se závaznými stanovisky dotčených orgánů. Dále bylo zjištěno, že skutečné provedení stavby a její užívání nebude ohrožovat život a veřejné zdraví, život a zdraví zvířat, bezpečnost nebo životní prostředí. K žádosti o kolaudaci byly též předloženy všechny potřebné doklady a žalovaný proto vydal dne 19. 10. 2016 kolaudační souhlas.

Není v kompetenci žalovaného řešit další aspekty vlastnických, příp. majetkových vztahů mezi stavebníkem a žalobcem coby vlastníkem pozemku dotčeného stavbou. Žalovaný dostal svým povinností v tomto směru již ve stavebním řízení, kdy po stavebníkovi požadoval v souladu s § 110 odst. 2 písm. a) stavebního zákona doklad prokazující jeho vlastnické právo nebo právo založené smlouvou provést stavbu nebo opatření anebo právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku nebo stavbě. Předložením shora uváděné smlouvy o výpůjčce uzavřené mezi stavebníkem a žalobcem došlo ke splnění stavebním zákonem stanovených podmínek.

Případné dořešení vlastnických vztahů mezi stavebníkem a žalobcem k pozemku parc. č. 990 v k.ú. Město Touškov spadá do roviny občanského práva a nebylo a není předmětem žádného ze správních řízení provedených v souvislosti se stavbou „Touškov, Újezdská ulice - dešťová kanalizace“. Je jen na vlastníkově pozemku a vlastníkově stavby, jak svá vzájemná práva vypořádají.

Vzhledem k tomu, že napadeným kolaudačním souhlasem nebyl žalobce nikterak zkrácen na svých vlastnických právech, žalovaný navrhuje, aby soud žalobu zamítl a žalovanému přiznal náhradu nákladů řízení.

V. Vyjádření osoby zúčastněné na řízení

Osoba zúčastněná na řízení se domnívá, že kumulativní podmínky pro podání žaloby stanovené v § 82 s. ř. s. nebyly u žalobce splněny, když přímo napadeným rozhodnutím nebylo vlastnické právo žalobce dotčeno. Mezi účastníky je nesporné, že mezi žalobcem a osobou zúčastněnou na řízení byla dne 23. 2. 2012 uzavřena smlouva o výpůjčce, na základě které přenechal žalobce stavebníkovi do bezplatného užívání část pozemku parc. č. 990 v k.ú. Město Touškov, a to za účelem provedení stavby dešťové kanalizace. Současně se stavebník zavázal provést terénní úpravy předmětného pozemku. Tato smlouva byla uzavřena bezúplatně na dobu určitou, a to dle jejího článku III do doby dokončení stavby a odkoupení části pozemku zasaženého stavbou a dle jejího článku V do 31. 12. 2014. K dnešnímu dni k odkoupení části pozemku nedošlo. Samotné dílo bylo dokončeno před 31. 12. 2014, když již dne 4. 3. 2014 proběhla závěrečná kontrolní prohlídka stavby. Za dokončenou stavbu lze považovat stavbu, která je schopná užívání. Samotné užívání je pak dle § 119 odst. 1 stavebního zákona povoleno na základě oznámení nebo kolaudačního rozhodnutí. V daném případě byly všechny zákonné podmínky pro uvedení stavby do užívání splněny a dle názoru

stavebníka jako osoby zúčastněné na řízení je napadené rozhodnutí zcela po právu a námitka žalobce ohledně porušení ustanovení § 119 odst. 2 ve spojení s § 122 odst. 3 a 4 stavebního zákona je tak nedůvodná. Skutečnost, že dosud nedošlo k majetkovému vypořádání mezi žalobcem a stavebníkem nelze zohledňovat při kolaudačním řízení. Z těchto důvodů považuje osoba zúčastněná na řízení žalobu za nedůvodnou a navrhuje, aby soud žalobu zamítl a současně přiznal osobě zúčastněné na řízení náhradu nákladů řízení.

VI. Jednání před soudem

Při jednání před soudem dne 12. 4. 2017 účastníci řízení a osoba zúčastněná na řízení setrvali na svých argumentacích obsažených v dřívějších písemných podáních. Soud se soustředil na listiny, které dokládají skutkový stav věci, neměl však racionální důvod zabývat se i listinami, v nichž jsou toliko prezentovány právní názory žalobce nebo správních orgánů.

VII. Posouzení věci krajským soudem

Žalobce se u soudu domáhal ochrany před nezákonným zásahem spočívajícím ve vydání kolaudačního souhlasu.

Kolaudační souhlas je upraven v § 122 stavebního zákona. Podle § 15 odst. 1 stavebního zákona působnost stavebního úřadu, s výjimkou pravomoci ve věcech územního rozhodování, vykonávají u *a)* staveb leteckých, *b)* staveb drah a na dráze, včetně zařízení na dráze, *c)* staveb dálnic, silnic, místních komunikací a veřejně přístupných účelových komunikací, *d)* vodních děl orgány vykonávající státní správu na uvedených úsecích podle zvláštních právních předpisů (dále jen „speciální stavební úřady“). Podle § 15 odst. 2 věty první stavebního zákona speciální stavební úřady postupují podle tohoto zákona, pokud zvláštní právní předpisy pro stavby podle odstavce 1 nestanoví jinak.

Podle § 115 odst. 1 vodního zákona pokud tento zákon nestanoví jinak, postupují vodoprávní úřady při řízení o věcech upravených vodním zákonem podle stavebního zákona, jde-li o rozhodování týkající se vodních děl a vodohospodářských úprav.

I ohledně přezkumu kolaudačního souhlasu došel rozšířený senát Nejvyššího správního soudu k tomuto názoru: „*I. Souhlasy vydávané dle stavebního zákona z roku 2006, zejména dle § 96, § 106, § 122 a § 127, které stavební úřad výslovně či mlčky činí k ohlášení či oznámení, jsou jinými úkony dle části čtvrté správního řádu z roku 2004. Tyto souhlasy nejsou rozhodnutími ve smyslu § 65 s. ř. s.; soudní ochrana práv třetích osob je zaručena žalobou na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu dle § 82 s. ř. s. II. Žadatel o vydání souhlasu či oznamovatel může být v soudním řízení správním, vedeném na základě žaloby třetí osoby napadající tento souhlas, v postavení osoby zúčastněné na řízení dle § 34 s. ř. s.*“ (usnesení ze dne 18. 9. 2012, čj. 2 As 86/2010-76, publikované pod č. 2725/2013 Sb. NSS).

Podle § 82 s. ř. s. každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu

přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.

K žalobní legitimaci se Nejvyšší správní soud vyslovil takto: „*Ochrana podle § 82 a násl. s. ř. s. je důvodná tehdy, jsou-li – a to kumulativně, tedy zároveň – splněny následující podmínky: Žalobce musí být **přímo** (1. podmínka) **zkrácen na svých právech** (2. podmínka) **nezákonným** (3. podmínka) **zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ správního orgánu v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím** (4. podmínka), **a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo** (5. podmínka), přičemž „zásah“ **v širším smyslu nebo jeho důsledky musí trvat nebo musí hrozit opakování „zásahu“** (6. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout.“ (rozsudek ze dne 17. 3. 2005, čj. 2 Aps 1/2005-65, publikovaný pod č. 603/2005 Sb. NSS). K tomu třeba dodat, že šestá z těchto podmínek byla modifikována novelou soudního řádu správního provedenou s účinností od 1. 1. 2012 zákonem č. 303/2011 Sb.*

V daném případě je žalobcova argumentace nejslabší ve vztahu k přímosti zkrácení na jeho právech (1. podmínka) a ve vztahu k přímosti zaměření zásahu proti žalobci nebo přímosti zasažení proti žalobci v důsledku zásahu (5. podmínka).

K tomu soud uvádí, že proces vedoucí k realizaci a užívání stavby mívá více stadií. Také v přezkoumávané věci šlo postupně o územní rozhodnutí, stavební povolení a kolaudační souhlas. Každý z těchto postupů má svůj specifický předmět. V další fázi se na posouzené otázky navazuje, ale znovu se už neotevírají (viz i koncentraci řízení upravenou v § 89 odst. 2 a v § 114 odst. 2 stavebního zákona). Tomu odpovídá také stanovení okruhu účastníků řízení (dotčených osob). Účastníkem územního řízení je podle § 85 odst. 2 písm. a) stavebního zákona i vlastník pozemku nebo stavby, na kterých má být požadovaný záměr uskutečněn, není-li sám žadatelem, nebo ten, kdo má jiné věcné právo k tomuto pozemku nebo stavbě. Účastníkem stavebního řízení je podle § 109 písm. c) stavebního zákona i vlastník pozemku, na kterém má být stavba prováděna, není-li stavebníkem, může-li být jeho vlastnické právo k pozemku prováděním stavby přímo dotčeno. U institutů, na jejichž základě lze dokončenou stavbu užívat, je okruh účastníků řízení (dotčených osob) značně omezen. Jestliže stavební úřad nezjistí závady bránící bezpečnému užívání stavby nebo rozpor s podmínkami § 119 odst. 2, vydá do 15 dnů ode dne provedení závěrečné kontrolní prohlídky kolaudační souhlas, který je dokladem o povoleném účelu užívání stavby. Na vydávání kolaudačního souhlasu se nevztahují části druhá a třetí správního řádu (§ 122 odst. 3 věta druhá a třetí stavebního zákona). Jsou-li na stavbě zjištěny závady bránící jejímu bezpečnému užívání nebo rozpor s podmínkami § 119 odst. 2, stavební úřad kolaudační souhlas nevydá a rozhodnutím, které je prvním úkonem v řízení, užívání stavby zakáže; účastníkem řízení je stavebník, vlastník stavby, popřípadě budoucí uživatel stavby (§ 122 odst. 4 věta první stavebního zákona). Postup, v němž se posuzuje, zda se kolaudační souhlas vydá nebo ne, s vlastníkem pozemku, na kterém byla stavba provedena, není-li sám stavebníkem, už nepočítá.

Vlastnické právo vlastníka pozemku, který není stavebníkem, je tedy chráněno do skončení stavebního řízení. Z toho lze usuzovat na to, že k přímému dotčení vlastnického

práva takové osoby může zásadně dojít nejpozději rozhodnutím ve stavebním řízení. K dotčení vlastnického práva vlastníka pozemku, který není stavebníkem, bezpochyby může dojít i později, avšak to už by byla výjimka z pravidla, když by například byl vydán kolaudační souhlas k užívání stavby, která byla k újmě vlastníka provedena v rozporu s rozhodnutím o jejím umístění nebo v rozporu se stavebním povolením (vlastník pozemku souhlasil se stavbou podle projektové dokumentace, ale nemůže už souhlasit se stavbou, která byla ve skutečnosti provedena v zásadním nesouladu se schválenou projektovou dokumentací apod.). Takovou či obdobnou výjimku je ovšem třeba konkrétně tvrdit a náležitě prokázat. V přezkoumávané věci žalobce v žalobě tvrdil, že vydáním napadeného kolaudačního souhlasu došlo k přímému zkrácení jeho vlastnických práv k jeho pozemku, jenž byl dotčen stavbou dešťové kanalizace výše uvedené. V replice pak žalobce dodal, že vydáním napadeného kolaudačního souhlasu došlo k porušení jeho vlastnického práva k předmětnému pozemku. Zejména jsou významně omezena práva žalobce nakládat s pozemkem dotčeným stavbou dešťové kanalizace, stejně tak jej bez omezení užívat.

Soud má za to, že uvedená práva žalobce byla omezena již dříve: právně rozhodnutím o umístění stavby a stavebním povolení, fakticky realizací stavby vodního díla. Omezení práva nakládat s pozemkem a práva jej užívat je právním následkem již rozhodnutí o umístění stavby a stavebního povolení, nikoli až kolaudačního souhlasu. Argumentace žalobce je značně obecná. Nikde nebylo tvrzeno a z ničeho nevyplývalo, že by tu existovala příčinná souvislost mezi kolaudačním souhlasem a uvedeným omezením vlastnického práva žalobce. Soud se od žalobce nedozvěděl, co se v jeho právní sféře v tomto směru změnilo (zhoršilo) vydáním kolaudačního souhlasu oproti stavu před jeho vydáním. Intuitivně lze sice cítit, že vydáním kolaudačního souhlasu se pozice žalobce zřejmě změnila (zhoršila), když přišel o určitý nástroj nepřímého tlaku na stavebníka, aby byla uzavřena smlouva týkající se předmětného pozemku za těch a těch podmínek, avšak jednak to nebylo žalobcem uplatněno ani v žalobě, ani v replice a ani při jednání před soudem, a jednak to nemůže být považováno za přímý, ale jen nepřímý následek vydání napadeného kolaudačního souhlasu.

Každý, kdo tvrdí, že tu jsou podmínky stanovené v § 82 s. ř. s., může podat žalobu na ochranu před nezákonným zásahem. Soud ovšem takové žalobě vyhoví jen tehdy, jestliže se prokáže, že v daném případě byly stanovené podmínky skutečně splněny. V přezkoumávané věci došel soud k závěru, že zde nebyly naplněny podmínky přímosti zkrácení na právech žalobce (1. podmínka) a přímosti zaměření zásahu proti žalobci nebo přímosti zasažení proti žalobci v důsledku zásahu (5. podmínka). Není-li byť jen jediná ze stanovených podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout. Jelikož v daném případě nebyly splněny hned dvě ze stanovených podmínek, soud se další argumentací účastníků řízení a osoby zúčastněné na řízení již nezabýval, protože i kdyby ostatní podmínky byly naplněny, žalobě by stejně nebylo možno vyhovět. Ze stejného důvodu se soud více nezabýval ani správností formulace požadavku na konstitutivní výrok.

VIII. Celkový závěr a náklady řízení

Jelikož vzhledem k uvedenému není žaloba důvodná, soud ji podle § 87 odst. 3 zamítl, a to jak co do požadavku na vydání deklaratorního, tak co do požadavku na vydání konstitutivního výroku.

Náhrada nákladů řízení o ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu se řídí zejména ustanovením § 60 s. ř. s. Ve smyslu § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. účastník, který měl ve věci plný úspěch, zásadně má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

V daném případě žalovanému, který měl ve věci plný úspěch, vznikly náklady řízení v důsledku zastoupení advokátem. V této souvislosti se ovšem soud musel zabývat tím, zda tyto náklady byly vynaloženy důvodně. V této úvaze vyšel soud z nálezů Ústavního soudu ze dne 14. 9. 2010, sp. zn. III. ÚS 1180/10, a ze dne 23. 11. 2010, sp. zn. III. ÚS 2984/09, které dospívají k závěru, že orgány veřejné moci s dostatečným materiálním a personálním vybavením a zabezpečením jsou schopny kvalifikovaně hájit svá rozhodnutí, práva a zájmy, aniž by musely využívat právní pomoci advokátů. U úřadu obce s rozšířenou působností lze očekávat, že bude sám schopen kvalifikovaně obhajovat své úkony před soudem a argumentovat v jejich prospěch. Kdyby tomu tak snad být nemělo, bylo by legitimní se ptát, zda tento úřad obce s rozšířenou působností může vůbec takové zásahy, pokyny nebo donucení činit. Jelikož v daném případě nejde o věc zjevně převyšující obvyklou náročnost zásahových žalob, nedošel zdejší soud k tomu, že by náklady řízení spočívající v zastoupení advokátem byly žalovaným správním orgánem vynaloženy důvodně (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2012, čj. 2 As 104/2012-35, publikovaný pod č. 2755/2013 Sb. NSS).

Vzhledem k uvedenému soud rozhodl, že v přezkoumávané věci na náhradu nákladů řízení nemá právo žádný z účastníků řízení.

Osobě zúčastněné na řízení nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení, protože jí soud neuložil žádnou povinnost a nebyly pro to shledány ani důvody zvláštního zřetele hodné (§ 60 odst. 5 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V Plzni dne 12. dubna 2017

JUDr. PhDr. Petr KUCHYNKA, Ph.D., v.r.
předseda senátu

Za správnost: Kovářiková